

аеропортів, валют і мов по всьому світу, наприклад для країн (USA, UA) або валюти (EUR, USD) [1].

Висновки. Написання фахових текстів є однією з основних компетенцій студентів, котрі вивчають німецьку мову, яка має велике значення для їх професійного становлення. При написанні текстів студенти повинні дотримуватися основних вимог, добре володіти фаховою термінологією та відповідати міжнародно визнаним компетенціям в сфері туризму. Окрім академічних текстів, студенти також повинні опанувати інші, неакадемічні типи текстів, такі як рахунки-фактури, кошториси витрат, річні звіти, звіти, ділові листи та скарги, реєстраційні форми та форми замовлень, меню, рецепти тощо, необхідні для їх подальшої професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Всесвітня організація туризму (UNWTO). URL: <https://www.coe.int/de/web/culturalroutes/world-tourism-organization>.
2. Gesellschaft für deutsche Sprache. URL: <https://gfds.de/>
3. Tourismus: Fachbegriff & Reiselexikon. URL: <https://www.hotelier.de/tourismus/reiseund-urlaub/42335-tourismus-fachbegriffe-und-reiselexikon>
4. Servei de Llengües (UAB), Serveis Lingüístics (UB), Servei de Llengües Modernes (UdG), Institut de Llengües (UdL), Servei Lingüístic i de Publicacions (URV). Ausgabe: März 2020. Zweite Auflage (nach Kriterien zur barrierefreien Textproduktion): Oktober 2023. URL: <https://www.uab.cat/idiomes-campus/>.
5. Die ganze Welt des Reisens in Stichworten – Travelscout24. Themengebiete von A-Z. URL: <https://www.travelscout24.de/glossar/>.
6. Stefan Jeuk. Zusammenfassung: Grundlagentext Zweitspracherwerb. Ludwig-Maximilians-Universität, 2019/2020. URL: <https://www.studocu.com/pe/document/ludwig-maximilians-universitat-munchen/daz-modellschule/zusammenfassung-grundlagentext-zweitspracherwerb-von-stefan-jeuk/10130186>
7. Sasa Jazbec. Beiträge zur Fachkommunikation. Die Schlüsselkompetenz Lesen: Fachtexte und wissenschaftliche Texte strategisch lesen. Maribor, 2016. URL: <http://eprints.nbu.bg/id/eprint/4112/1/beitr-ge-zur-translation-und-fachkommunikation-2019.pdf>

Приходько Н.Г.

старша викладачка кафедри німецької мови

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

РЕФЛЕКСИВНИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасний освітній процес не можливо уявити без рефлексивного навчання. Воно є його важливою складовою, оскільки сприяє досягненню найоптимальніших

навчальних результатів. Рефлексія означає роздуми над власними діями та відчуттями, факторами успіху, глухими кутами, помилковими припущеннями, методами, стратегіями, умовами роботи, самопочуттям, співпрацею під час процесу здобуття знань. Вона спрямовує студентів аналітично й критично мислити щодо продуктивності їхньої навчальної діяльності, спостерігати взаємодію між поняттями, процесами й навичками.

Рефлексивне навчання виконує декілька функцій. Воно використовується для підбиття підсумків навчального процесу, а також для усвідомлення та визначення досягнутого навчального успіху або розширення різних компетентностей, сприяючи розумінню студентами, що навчання «варте зусиль», тобто завдяки витраченому часу й докладеним зусиллям відбувається закріплення й удосконалення вже набутих знань та опановування нових. Завдяки рефлексивному підходу відбувається усвідомлення поточного стану навчання, перевірка, чи правильно обраний шлях, і планування подальших кроків. Це може включати, наприклад, пошук матеріалів, коригування тайм-менеджменту, повторення незрозумілого матеріалу, збір проміжних результатів тощо. Доцільно виокремити такі види рефлексії, як *рефлексію діяльності*, що допомагає проаналізувати не тільки роботу студентів, а й зробити аналіз власної педагогічної діяльності, виявити можливі труднощі, знайти шляхи їх подолання, підкреслити свої сильні сторони, та *рефлексію змісту навчального матеріалу* як способу виділення та закріплення головної інформації, отриманої під час заняття, проаналізувати її зв'язок із реальним життям і способи застосування у повсякденності. За формою рефлексія може бути *індивідуальною* та *груповою*. При індивідуальній рефлексії студенти вчаться усвідомлювати та оцінювати власні навчальні дії, що дозволяє визначати оптимальні умови для свого навчання та відповідно організовувати його. На цей процес позитивно впливають такі запитання:

- Коли мені краще працювати самостійно, а коли – в групі ?
- У якому середовищі мені найкраще вдається зосереджуватися?
- Які стратегії я можу застосувати, коли сумніваюся у власних силах?
- На якому етапі навчального процесу я зараз перебуваю, які наступні кроки слід зробити?

Групова рефлексія додає ще кілька викликів, оскільки вона сприяє:

- порівнянню самооцінки з оцінкою інших;
- усвідомленню того, що люди по-різному сприймають одну й ту саму ситуацію;

- розумінню оцінки інших;
- розвитку вміння вербалізувати власну думку;
- взаємонавчанню через спільне осмислення досвіду.

Важливими аспектами рефлексії є:

Позитивна цікавість – основна установка. Попередній етап роботи стає предметом навчання. Мета – не виявлення помилок, а набуття цінного досвіду. Що ми можемо винести з цього? Які висновки допоможуть у подальшій роботі?

Отримання нових знань – питання мають бути сформульовані так, щоб відповіді сприяли отриманню нових висновків. Вони можуть стосуватися змістовних, методичних, емоційних або соціальних аспектів.

Інтенсивність враження, що сприяє глибшій рефлексії. Чим більш захопливим є навчальний процес, тим легше студентам аналізувати його і висловлювати щодо нього свої думки.

Чітка структура обговорення є надважливою:

Що саме рефлексуємо? Що хочемо з цього дізнатися? Який метод використовуємо? Скільки часу маємо?

Словниковий запас рефлексії, завдяки якому студенти формулюють свої думки. Наприклад: зосереджений, роздратований, захоплений, розгублений, здивований, задоволений, перевантажений, напружений, мотивований тощо.

Підтримка в обговоренні:

- Чи можете сказати це своїми словами?
- Чи маєте приклад?
- Чи була у вас подібна ситуація?
- Як ви почувалися тоді?
- Чому, на вашу думку, це сталося?

Продуктивне керування викладачем рефлексією відбувається лише тоді, коли він сам дуже добре володіє навчальним матеріалом і розуміє весь процес навчання.

Тоді він буде спроможним підтримати та спрямувати студентів у необхідному напрямку, а саме – виявлення сильних та слабких сторін, що сприяє саморозвитку й формуванню відповідальності за власне навчання та значно посилює мотивацію до нього. Завдяки рефлексивному підходу викладач підбирає такі методи та прийоми, що допомагають студентам постійно аналізувати та корегувати свою діяльність, максимально розкриваючи їх потенціал для набуття необхідних компетенцій, що призводить до оптимізації навчального процесу. Не менш важливою є роль рефлексії у професійному розвитку педагога, оскільки надає можливість усвідомлення власного педагогічного досвіду й спонукає до подальшого удосконалення педагогічної майстерності.

Список використаних джерел

1. Тур Р.І. Педагогічна рефлексія – основа формування творчого саморозвитку особистості / Р.І. Тур // Управління школою. Харків, 2004. – № 13. – С. 17–23.
2. Unterricht reflektieren. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.iqesonline.net/feedback/unterricht-reflektieren/>.
3. Reflexiv lehren. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.uni-goettingen.de/de/reflexiv+lehren/631461.html>

Сажко Л.А.

кандидат педагогічних наук, професор кафедри германської філології
Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ «КЛАСТЕР» У ФОРМУВАННІ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ МОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

***Анотація.** У статті розглядається необхідність дослідження проблеми використання сучасних технологій навчання у процесі формування іноземномовної читачької компетентності студентів мовних спеціальностей. Здійснено аналіз наукових праць з визначеного питання. Підкреслено роль розвитку критичного мислення в процесі навчання студентів читання іноземною мовою.*

***Ключові слова:** іноземномовна читачька компетентність, критичне мислення, сучасні технології навчання.*

***Summary.** The article focuses on the problem of using modern learning technologies by formation of students' foreign language reading competence. An analysis of scientific works on this issue was conducted. The role of developing critical thinking in teaching students to read foreign language texts is emphasized.*

***Key words:** foreign language reading competence, critical thinking, modern learning technologies.*

Процес навчання іноземної мови студентів мовних спеціальностей спрямований на формування у них іноземномовної комунікативної компетентності